

ABBAS SƏHHƏTİN UŞAQ ŞEİRLƏRİNDƏ DİL VƏ ÜSLUB XÜSUSİYYƏTLƏRİ

Rafael ƏLİYEV,
ADNSU-nun müəllimi

Açar sözlər: A.Səhhət, uşaq ədəbiyyatı, üslub xüsusiyyətləri, dil saflığı.

Ключевые слова: A.Саххат, детская литература, особенности стиля, чистота языка.

Key words: A. Sahhat, children's literature, style features, language purity.

Məsələnin qoyuluşu: A.Səhhətin uşaq şeirlərində sintaktik fiqurların, üslubi məqamların özünəməxsusluğunun aparıcılığı.

İşin məqsədi: Ədəbin şeirlərində bədiiliyi şərtləndirən poetik məqamları, formullar sisteminin rəngarəngliyini aydınlaşdırmaq.

Abbas Səhhətin zəngin və çoxşaxəli yaradıcılığında mühüm bir hissəni uşaqlar üçün yazdığı nümunələr təşkil edir. Ümumiyyətlə, XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəlləri bütün istiqamətlərdə yeniləşmə, ciddi bədii faktların zənginliyi, ədəbi axınların yüksək intellektliliyi ilə səciyyələnir. Uşaq ədəbiyyatı sahəsində olanlar da bir xətt kimi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. XIX əsr boyu gedən mədəni proses özünü əsrin sonlarında bir coşğunluqla göstərməyə başladı və bütünlükdə mühit boyu müxtəlif üslub, düşüncə özünəməxsusluqlarını ortaya qoydu. Sultan Məcid Qənizadə, Rəşid bəy Əfəndiyev, Həsən bəy Zərdabi, Yusif Əfəndizadə, Məhəmməd Hadi, Əlabbas Müznib, Əli Ülvi, Camo bəy Aciz Şirvani, Əli Nazim, Məhəmmədağlı Sidqi, Rza Sabit, İsmayıl Həqqi, Abbas ağa Nazir Qayıbzadə, Əbdürrəhman Dai, Abdulla bəy Əfəndizadə, Cəfər Bünyadzadə, Əli Fəhmi, Ağabəy İsrafilbəyov, Əsəd

Həsənzadə, Şəfiqə Əfəndizadə, Abid Rəhimzadə, Qafur Rəşad Mirzəzadə kimi onlarla sənətkar uşaq ədəbiyyatının inkişafına, üslub rəngarəngliyinə öz töhfələrini verdilər. Bugünkü uşaq ədəbiyyatımız bütün uğurları ilə həmin sənətkarlara borcludur. Məhz A.Səhhət də istedadı, zəngin yaradıcılığı ilə uşaq ədəbiyyatı sahəsində də qələmini sınamış və bir-birindən orijinal sənət nümunələri yaratmışdır.

Məlum olduğu kimi, "Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı yalnız 70-80-ci illərdə (XIX əsr nəzərdə tutulur) müəyyən inkişaf yoluna qədəm qoydu. Bu dövrdə yeni məktəb uğrunda aparılan mübarizə uşaq ədəbiyyatı uğrunda mübarizə ilə üst-üstə düşdü. Hər iki sahə paralel şəkildə və qarşılıqlı əlaqədə inkişaf edərək səmərəli nəticələr əldə etdi. Çox təəssüf ki, o zaman S.Ə.Şivaninin "Rəbiül-ətfal" (1878) dərsliyini çap etdirmək mümkün olmadı. Lakin bir neçə il sonra (1888-ci ildə) A.O.Çernyayevskinin C.Vəlibəyovla birlikdə "Vətən dili" (II hissə) dərsliyini nəşr etdirməsi, bunun ardınca R.Əfəndiyevin "Uşaq bağçası" (1898) və "Bəsirətül-ətfal" (1901), M.Ə.Növrəsin "Pəndi-ətfal"ı (1900), H.Zərdabinin "Türk nəğmələrinin məcmusu"nu (1900), M.C.Seyidov Şirvaninin "Kitabi-xəzainül-

ətfal"ı (1902) meydana çıxarması uşaq poeziyası sahəsində çox uğurlu addımlar atılmasına səbəb oldu" (8, 22). Abbas Səhhətin də belə bir zənginlikdə, ciddi intibahın getdiyi şəraitdə uşaq ədəbiyyatı sahəsində qələmini sınaması təbii idi. "Məktəb uşağı", "Ana və oğul", "Cücələr", "Qarı və qulluqçuları", "Qaranquş balaları", "Ata və oğul", "İt və kölgəsi", "Yaz", "Quşlar", "Ot biçini", "Tənbəl", "Güllərin bəhisi", "Küçə uşağı", "Qarışqa və milçək", "Ayı və arılar", "Tülkü və meymun", "Tülkü və qurd", "Ayı və şir", "Sərçə və qırğı", "Oğru və anası", "Gün və külək", "Ulaq və aslan", "İlk bahar", "İki uşaq", "Köç", "Aşpaz və pişik" və s. kimi əsərləri uşaq ədəbiyyatının uğurlu nümunələri kimi zaman-zaman ədəbi-nəzəri fikrin marağına səbəb olmuşdur. Uşaq ədəbiyyatının görkəmli şəxsiyyətlərindən biri kimi A.Səhhət məhz bu tip əsərləri ilə öz adını ədəbiyyatımızın tarixinə yazmışdır.

XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatında A.Səhhət öz dəst-xətti, üslubu ilə seçilən, elmi-nəzəri düşüncənin həmişə marağında olan sənətkarlardandır. Onun mənzum məktubları, taziyanələri, satiraları, hekayələri, pyesləri, məqalələri, tərcümələri zəngin bir ömür haqqında düşünməni aktuallaşdırır. Ən uğurlu və gərəkliləri isə bunların hamısının vətənpərvərliyə hesablanmasıdır. A.Səhhət yaradıcılığında yurd, torpaq, millət sevgisi baş mövzudur və bu tip şeirləri ilə bütünlükdə ədəbiyyatımızın nümunəsinə çevrilmişdir. "Vətən", "Ey vətən, getmə ki, əldən gedəriz", "Naleyli-təhəyyür, yaxud millətə xitab", "Nidayi-millət, yaxud amali vətənpərvərənə", "Fəryadi-intibah, yaxud amali vətənpərvərənə", "Dibəri-hüriyyə", "İnsanlığ vəzifəsi", "Əkinçi nəğməsi", "Dəvət" və s. nümunələr mükəmməl sənət abidəsi kimi yarandığı gündən böyük

marağa səbəb olmuşdur.

Ayıl, ey ümməti-mərhumə, ayıl!

Ayıl, milləti-məzlumə, ayıl!

Ayıl, ey bülbüli-gülzari-vətən,

Nəğmən ilə ola bidar vətən. (II, 37)

Azərbaycan ədəbiyyatı bütün müstəvilərdə bir zənginliklə, mövzu rəngarəngliyi ilə həmişə mühüm əhəmiyyət daşımışdır. Bayatılarımız, əfsanə, rəvayət, nağıl, dastan, atalar sözü və məsəllərimiz, yazılı ədəbiyyatımız bu zənginlikdə bir sonsuzluqla müşahidə olunur. Mövzu rəngarəngliyi, təbiətin ecəzkarlığı, Azərbaycanımızın əsrarəngiz təbiəti burada mühüm önəm daşıyır. Məhz A.Səhhətin yaradıcılığı da öz daxili harmoniyası, poetik sistem mükəmməliyi, yüksək məna tutumu ilə ədəbi mühiti həmişə düşündürmüşdür. Burada əsas olan məsələlərdən biri şairi narahat edən məsələlərin etnosun probleminə bağlılığıdır. Məhz ona görə də o öz vətən, yurd sevgisini müxtəlif vəziyyətlərdə çatdırmaq məqsədində görünür. Hətta dedikləri ilə sözün həqiqi mənasında nümunəyə çevrilir. Məsələn, "Tərcümeyi-halım, yaxud hülulü" adlı şeirində bu duyğu xüsusi olaraq vurğulanır.

Şişə çəksəz də diriyyəni ətimi,

Atmaram mən vətəni millətimi.

Məsləkim tərcümeyi-halımdır,

Lütfi-həq qayeyi-amalımdır. (II, 58)

Bu şeiri A.Səhhət 1912-ci ildə yazmışdır və özünün dediyi kimi, qayeyi-amalını, yaradıcı kimliyini, hansı ideallarla yaşamasını bütün tərəfləri ilə aydınlaşdırır. A.Səhhət zəngin yaradıcılığı ilə özlüyündə həm də üslub yaradıcısıdır. Onu da əlavə edək ki, "öz üslubunu təyin etmək və ona daim sadıq yaşayıb yaratmaq şair üçün səadətdir. Başqalarının söz, düşüncə və duyğu pərdələri altında gizlənilib qalmaq şair üçün fəlakətdir" (6, 34). A.Səhhət yaradıcılığı bütün vəziyyətlərdə sənətkar

üslubunun qorunmasına hesablanmışdır. Onun ilkin qələm təcrübəsindən son şeirlərinə qədər bunu izləyə bilirik və tam aydınlığı ilə görürük ki, mühitdə orijinal düşüncəsi, ciddi və obrazlı yanaşmaları ilə müasirlərinin marağına səbəb olmuşdur. Həç şübhəsiz bu istedad məsələsidir və nədən yazmasından asılı olmayaraq hadisə və faktlara münasibətdə A.Səhhətin öz dəsti-xətti olmuşdur. Onun satiralarında, taziyanələrində, mənzum məktublarında, bütünlükdə yaradıcılığında bir xətt kimi bunlar özünü göstərir.

A.Səhhət yaradıcılığının imkanlarını, zəngin istedadını, özünəməxsusluğunu aydınlaşdırmaq üçün uşaq şeirləri daha çox maraq doğurur. Məlum olduğu kimi, XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində başlayan güclü mədəni hərəkət bir istiqamət olaraq uşaq ədəbiyyatının formalaşmasını və yeni-yeni nümunələrin yaranmasını zərurət kimi ortaya qoymuşdu. Çünki bu dövrdə dərslik məsələsi, uşaqların ədəbiyyat ehtiyacını ödəmək bir problem olaraq qarşıda dururdu. Yaradıcı mühit bu ehtiyacı aradan qaldırmaq üçün güclü işlərə qərar verdi. Yüz illər boyu formalaşmış mollaxana təhsil sistemi bütünlükdə vəziyyəti həll etmək imkanlarından çox uzaq idi. Yeni tipli məktəblərin yaranmasının başlanması, dərsliklərin olmaması, əlifba məsələsi, qızların təhsili, ədəbiyyat azlığı məhz müasirləri kimi A.Səhhəti də düşündürürdü. Ona görə də böyük şairin yaradıcılığını diqqətlə izlədikdə bunların hamısı bütün tərəfləri ilə nəzərə çarpır. Uşaq şeirləri ilə A.Səhhət təkcə o dövrdəki problemləri həll etməmiş, həm də uşaq ədəbiyyatımızı bir boy da zənginləşdirmişdir. Təkcə onu demək kifayət edər ki, A.Səhhətin "Cücələr", "Ayı və şir", "Qaranquşlar", "İlk bahar" və s. şeirləri artıq yarandığı gündən dərsliklərin bəzəyinə çevrilmişdir:

Quşlar, quşlar, a quşlar!

Qaranquşlar, a quşlar!

Cəh-cəh vurun burada,

Gah yerdə, gah yuvada.

Qonun bu tək budağa,

Çox getməyin uzağa.

A quşlarım, getməyin,

Məni qəmgin etməyin. (II, 161)

A.Səhhət "Quşlar" şeirini 1908-ci ildə yazmışdır. Bəzi istisnalar nəzərə alınmazsa bu şeir, demək olar, yarandığı gündən dərsliklərə düşmüş və aşağı sinif-şagirdlərinin hamısının yaddaşında öz izini qoymuşdur. Dil sadəliyi, üslub aydınlığı ilə seçilən bu nümunə bir növ uşaq fantaziyasına, düşüncəsinin özünəməxsusluğuna hesablanmışdır. Ona görə də misranın fikir yükü, mətnin fonopoetik, morfoepoetik, sintaktik sistemi bir bütöv olaraq məzmunun çatdırılmasına, uşaqların ruhunun ifadəsinə hesablanmışdır. Görkəmli alim D.N.Şmelyil "Söz və obraz" əsərində sözün ifadəliliyi, üslubi imkanların funksional xarakterindən danışarkən deyir: "Sözün ifadəliliyi yalnız onun ifadə etdiyi mənadan yox, yəni yalnız onun leksik mənasından yox, həm də stilistik siqlətdən, eləcə də sözün akustik çalarından tutmuş assosiativ-emosional çalarına qədər başqa sözlərlə müxtəlif əlaqələrindən də asılıdır" (12, 61). Bir məsələni də əlavə edək ki, A.Səhhət şeirlərində forma özü də bədii məzmunun uğurlu alınmasında mühüm tərəf kimi ciddi önəm daşıyır. Uşaq şeirlərində janr məzmunu bu mənada A.Səhhətin yaradıcılığında dil və üslub xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirən və onun aydınlaşmasına xidmət edən bədii faktor kimi mühüm əhəmiyyət daşıyır. Ona görə də uşaq şeirlərində bütün poetik fiqurlar, sözlərin simmetriyasından tutmuş misra simmetriyasına qədər bir bütövü, yazıçı məqsədinin çatdırılmasını işarəleyir.

“Qaranquş balaları”, “Ana və oğul”, “Yaz”, “İt və kölgəsi”, “Tənbəl”, “Ot biçini”, “Küçə uşağı”, “Ayı və arılar”, “Tülkü və qurd” və s. kimi poetik nümunələr özlüyündə ifadə etdiyi məzmunla uşaqların fantaziyasında olanları hərəkətə gətirmiş və onların ruhunu oxşamaqla dillər əzbəri olmuşdur. Məsələn, məşhur “Cücalər” şeirindən bir parçaya diqqət yetirək:

*Cücalərim birər-birər,
Suyu görüb yavuuq gələr,
İçər, gedər eşələnər,
Yeyər, içər cücalərim,
Doyub qaçar cücalərim.
Cücalərim lümək-lümək,
Qanadları gödək-gödək,
Yem axtarar, tapar yemək
Yeyər, içər cücalərim,
Doyub qaçar cücalərim. (II, 161)*

Göründüyü kimi, “Cücalərim” şeiri öz poetik mətni etibarilə fonosemantizmin bütün parametrlərinə uyğun işlənmişdir. Burada səs təqlidi, səs simvolizmi, səs assosiasiyası mətnin məzmununu ifadəyə hesablanmışdır və estetik informasiya da bir növ bu məlumatlılığın faktı olaraq eyni məramla köklənmişdir. Bədii mətn xalq düşüncəsindən gələn nəğmə, bayatı, şərq qədər cazibədar və təsirli, elə şeirin gücü də məhz bu tip strukturda reallaşması ilə bağlıdır.

Azərbaycan uşaq ədəbiyyatının fundamental mətn sistemində A.Səhhət şeirləri bir bütöv olaraq xarakterizə olunur. Uşaq ədəbiyyatının görkəmli tədqiqatçısı prof.Q.Namazov bu şeirləri təhlil edərkən bir məsələni xüsusi olaraq vurğulayır. “Zəngin şifahi xalq ədəbiyyatından, müdrik xalq məsəlləri, əfsanə və rəvayətlərindən, klassik Şərq şeiri ənənələrindən bəhrələnən A.Səhhət eyni zamanda böyük rus təmsilçisi İ.A.Krılovun da personajlarından məharətlə istifadə edirdi. Şairin

təmsilləri həm mövzu, həm də onun bədii həlli baxımından daha həyati səciyyə daşıyır.

A.Səhhətin ictimai həyatda, məişətdə gördüyü, müşahidə etdiyi hadisələri öz təmsilində qələmə aldığı zaman mənfi halları islah etmək məqsədi güdürdü. “İt və kölgəsi”, “Ayı və arılar”, “Sərcə və qırğı”, “İki dana”, “Ulaq və aslan”, “Ayı və şir” və b. təmsilləri belə bir məramın nəticəsində yaranmışdır” (10, 146). Doğrudan da, bədii nümunəyə diqqət yetirdikdə sənətkarın çatdırmaq istədiyi məram, ideya alt qatda daha ciddi məsələləri, uşaqların həyat təsəvvürlərini, münasibətlərini, bir şəxsiyyət olaraq formalaşması istəyini özündə ehtiva edir.

*Əlbir olub bir ayı bir şir ilə,
Ovladılar dovşanı tədbir ilə.
Olmadılar razı onu bölməyə,
Çıxdı iş axır ölüb-öldürməyə.
Çeynədilər, dişlədilər, diddilər,
Bir-birini al qana qarq etdilər. (II, 168)*

A.Səhhətin uşaq şeirləri ciddi məzmunla və onu reallaşdıran dil sisteminin, poetik fiqurların məzmun yaratma imkanlarına hesablanmışdır. Uşaq dünyasını ifadəyə çalışan ədib həm də bu poetik məzmununda bədii təsir faktları ilə uşaq dünyagörüşünü formalaşdırmağı bir məqsəd olaraq qararlaşıdır. Çünki bu təsvirlərdə reallaşan məzmun sırf həyatiliyi, real olanın ifadəsini və tərbiyəvi təsirləri əks etdirir. Burada səs assosiasiyası, fonetik sistemin mükəmməlliyi sırf bədiiliklə, uşaq dünyasının ifadəliliyi ilə bağlıdır. A.Səhhətin yaradıcı imkanının qüdrəti, sənətkar istedadı alleqorik xarakteri ilə əhəmiyyət daşıyır. X.Şirvaninin, N.Gəncəvinin, M.Füzulinin, A.Bakıxanovun S.Ə.Şirvaninin, Q.Zakirin, M.Ə.Sabirin və başqalarının yaradıcılığında belə

alleqorik xarakterli nümunələr kifayət qədərdir və bunlar mahiyyəti etibarilə hansısa problemi ifadəyə və onun məzmun dəyərinin aydınlaşmasına hesablanmışdır. A.Səhhət də uşaq dünyasını ifadə etmək üçün müxtəlif formalardan yararlanmışdır. Alleqorik xarakterli nümunələr də bir istiqamət kimi burada mühüm önəm daşıyır. Ayı, şir və tülkü timsalında verilənlər öz mahiyyətində ciddi məzmunla səciyyələnir. Məlum olduğu kimi, “obrazlarla böyük həqiqətləri, canlı insani duyğuları adi ümumişlək leksik vahidlərlə ifadə etmək ilk baxışda asan görünə də, əslində olduqca çətin və məsuliyyətli işdir. Çünki bu, yaradıcılıq və yüksək sənət yoludur, sənətkarlıqdır. Belə ki, şeirin mətnində həmin sözlər adilikdən qeyri-adiliyə keçir və onlara adi dil vahidi kimi baxılmır, poetik təfəkkür süzgəcindən keçib obrazlı düşüncəni təcəssüm etdirən poetik vasitə kimi qiymətləndirilir.

Obraz poeziyanın qanı və canı hesab olunur; bədii obrazın əsas məğzini onun oxucuya, dinləyiciyə emosional təsirini müəyyənləşdirir və nərsədən fərqli olaraq poetik obrazlılığın yaranmasında şeirin bənd quruluşu, vəznə, qafiyə sistemi, söz materialının seçimi və işlənmə spesifikasiyi həlledici rol oynayır ki, bu da olduqca mürəkkəb yaradıcılıq aktıdır” (2, 31-32). Əlbəttə, bütünlükdə bədii yaradıcılıq mürəkkəbliklə səciyyələnir, onun dil fakturası, fonopoetik sistemin simvolikası bütünlükdə mahiyyətə bağlanır və yazıçı məramında hər səs, hər sözün öz yeri, ahəngi vardır. Uşaqlarla bağlı yaranmış nümunələrdə isə bunun çəkisi və məsuliyyəti daha da artır. Çünki əgər uşaq ədəbiyyatı nümunəsidirsə, deməli, onların fantaziyasını, düşüncələr, duyğular aləmini ehtiva etməli və onların ruhunu oxşamaqlıdır. Burada dil xüsusiyyətləri, sözlərin

seçimi, üslubi imkanları, fikir aydınlığı, ekpressivlik bir tərəf kimi özünü göstərir. “Ana və bala” şeiri bu estetik informasiyanın ifadəliliyi baxımından maraqlıdır.

*Oturmuş ana,
Basmış bağına –
Nazlı körpəsin,
Layla der ona.
Dağın maralı,
Gözü qaralı,
Dünyanın malı,
Bu balama qurban. (II, 168)*

Uşaq ədəbiyyatının zəngin fakturasında mühüm bir hissəni xalq ədəbiyyatından gələn formullar, janr sistemi, məzmun rəngarəngliyi tutur. Burada da A.Səhhət oxşamalardan bir forma kimi yararlanır. Əfsanələr, rəvayətlər, nağıllar, təmsillər, yanılmaclar, tapmacalar, oxşamalar, laylalar uşaq ədəbiyyatı üçün əvəzsiz mənbədir. Şairlər, yazıçılar məhz bu zəngin xəzinədən bəhrələnməklə özlərinin mükəmməl sənət nümunələrini yaratmışlar. A.Səhhət də xalq ədəbiyyatının forma və üsullarından istifadə əsasında mükəmməl nümunələr yaratmışdır. Poetik mətnin bədiilik meyarı isə nitq janrları, səs assosiasiyası, səs simvolizmi, səs təqlidi ilə reallaşmışdır. Bütün bunlar bədii strukturun fonopoetik qatı olaraq bir tərəf kimi A.Səhhətin uşaq şeirlərinə klassik səviyyəni gətirmiş və ona ədəbiyətlik qazandırmışdır.

İşin elmi nəticələri: A.Səhhətin uşaq şeirləri Azərbaycan uşaq ədəbiyyatının ən mükəmməl nümunələrindəndir. Uşaq fantaziyasını, onların maraq dairəsini, təsəvvürlərini ifadə etmək, bir şəxsiyyət kimi yardımçı olmaq baxımından gərəkli rola malikdir. Belə bir zəngin xəzinənin müxtəlif müstəvidə təhlili maraqlı nəticələrə gəlib çıxmağa imkan yaradır.

Təbiiq sahələri: Uşaq ədəbiyyatı, üslubiyyat, dilçilik, Azərbaycan uşaq poeziyası dil tarixi, semiotika və s.

Elmi yeniliyi: A.Səhhətin uşaq şeirlərinin dil və üslub xüsusiyyətlərinin tədqiqi ciddi elmi yeniliklərlə səciyyələnir. Araşdırmada aydınlaşır ki, ədibin yaradıcı imkanlarını müəyyənləşdirmək üçün uşaq şeirləri daha çox fakt bolluğu ilə səciyyələnir. Uşaq ədəbiyyatının inkişaf tarixini, A.Səhhət şeirlərinin bu zənginlikdə yerini, ədibin yaşadığı dövrdə mövcud mədəni proses, yaradıcı mühiti öyrənmək üçün əsaslı mənbə olması müəyyənləşmişdir.

ƏDƏBİYYAT

1. Hacıbəyov Ü. "Hansı vasitələrlə dilimizi öyrənilib kəsb-i-maarif etməliyik". "İrşad" qəzeti, 1906 № 47.

2. Hüseynov M. Dil və poeziya. Bakı, Elm, 2008.

3. Xəlil Z., Əsgərli F. Uşaq ədəbiyyatı. Bakı, ADPU, 2011.

4. Köçərli F. Seçilmiş əsərləri. Bakı, Azərb. SSR EA nəşriyyatı, 1963.

5. İsayev İ. Pedaqoji irsimizdən: M.V. Vədədiddən H.K. Sanılıyadək. Bakı, ADPU, 2014.

6. Quliyeva M. Klassik Şərq poetikası. Bakı, Yazıçı, 1991.

7. Məmmədquluzadə C. Əsərləri. 6 cildə, VI c., Bakı, Azərnəşr, 1985.

8. Məmmədov M., Babayev Y., Cavadov T. Pedaqoji mühit və uşaq ədəbiyyatı. Bakı, Maarif, 1992.

9. Məmmədova G. Pedaqoji irsimizdən:

Sultan Məcid Qənimzadə. Bakı, Elm və təhsil, 2015.

10. Namazov Q. Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı. Bakı, Bakı Universiteti 2007.

11. Səhhət A. Seçilmiş əsərləri. Bakı, Lider, 2005.

12. Şmelev D.N. Slovo i obraz. Moskva. Nauka, 1964.

РЕЗЮМЕ

Особенности стиля и языка в детских стихах Аббаса Саххата

Основную часть творчества Аббаса Саххата составляет детские стихи. В особенности языка значительный интерес представляют собой текст стихов в специфике оттенков стиля. Творчество А. Саххата, а также является основным источником, чтобы изучать тенденции развития детской литературы в конце XIX века и начала XX века. Простота языка, ясность мыслей, разнообразие стилей сильная сторона исследований стихов А. Саххата.

SUMMARY

Language and style features in Abbas Sahhat's children poems

Abbas Sahhat's literary activities are mainly devoted to children's poems. These poems arouse interest with their text system, the specificity of style shades, and language features. A. Sahhat's activities are distinguished with thorough source nature to study development trends of Azerbaijan children's literature at the end of XIX well as early in XX century. Language simplicity, lucidity of mind, style motley are strong sides to be studied.